

Súkromná stredná odborná škola ANIMUS

Akademická 4, 949 01 Nitra

Etický kódex pedagogického zamestnanca

Návrh etického kódexu pedagogického zamestnanca bol prerokovaný na zasadnutí **pedagogickej rady** konanom dňa **25. 06. 2024**.

Návrh etického kódexu pedagogického zamestnanca bol po prerokovaní na zasadnutí pedagogickej rady v jeho plnom znení vydaný riaditeľom školy, **RNDr. PaedDr. Ing. Petrom Lenčేశom, PhD.**, dňa **26. 06. 2024** ako tento dokument.

Etický kódex pedagogického zamestnanca nadobúda účinnosť dňom jeho vydania a je platný až do jeho novelizácie.

.....
RNDr. PaedDr. Ing. Peter Lenčేశ, PhD.
riaditeľ školy

Preambula

Etický kódex pedagogického zamestnanca (ďalej ako „etický kódex“ v príslušnom gramatickom tvare) sa vzťahuje na pedagogických zamestnancov Súkromnej strednej odbornej školy ANIMUS, Akademická 4, Nitra (ďalej ako „škola“ v príslušnom gramatickom tvare).

Výkon pracovnej činnosti podľa § 6 zákona č. 138/2019 Z. z. o pedagogických zamestnancoch a odborných zamestnancoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov má etický rozmer v podobe ochrany najvyšších ľudských hodnôt, dôstojnosti človeka a slobody na ceste za vzdelaním v duchu demokratických a kultúrnych princípov zakotvených v Ústave Slovenskej republiky a právnom poriadku Slovenskej republiky.

Každý pedagogický zamestnanec má byť morálnou a odbornou autoritou, ale aj pomocníkom a sprievodcom žiakov pri ich výchove a vzdelávaní a optimalizácii osobnostného vývinu. **Morálne kvality pedagogického zamestnanca a schopnosť riešiť etické problémy predstavujú jeden z kľúčových atribútov úspešného výkonu jeho pracovnej činnosti.** Zmyslom etického kódexu je podporovať pozitívnu pracovnú motiváciu pedagogického zamestnanca vychovávať a vzdelávať žiakov ako osobnosti, ktoré si nielen nájdu uplatnenie na trhu práce, ale budú aj morálne vyspelými bytosťami s etickými normami a hodnotami, s ktorými budú vnútorne stotožnení.

Etický kódex zaväzuje každého pedagogického zamestnanca, aby dbal na dôstojnosť svojho postavenia v škole, komunite a v spoločnosti. Cieľom etického kódexu je poskytnúť základný rámec správania sa pedagogického zamestnanca a obsahom kódexu sú základné morálne princípy, ktoré by mal pedagogický zamestnanec dodržiavať vo vzťahu k sebe, ostatným zamestnancom školy, žiakom, rodičom alebo iným fyzickým osobám než rodičom, ktorí majú žiaka zvereného do osobnej starostlivosti alebo do pestúnskej starostlivosti na základe rozhodnutia súdu (ďalej ako „zákonný zástupca“ v príslušnom gramatickom tvare) a k verejnosti. Akceptovanie etického kódexu pedagogickým zamestnancom znamená prijatie osobného morálneho záväzku pri výkone svojej pracovnej činnosti.

Správať sa v súlade s etickým kódexom je podľa § 4 ods. 1 písm. e) zákona č. 138/2019 Z. z. o pedagogických zamestnancoch a odborných zamestnancoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov povinný každý pedagogický zamestnanec školy. V súlade s pracovným poriadkom sa na nerešpektovanie etického kódexu nahliada ako na nedodržiavanie vnútorných predpisov školy (pozri prílohu, bod 6, písm. s) pracovného poriadku).

Etický kódex odzrkadľuje víziu školy, ktorou je dosiahnutie harmonického spoločenstva hodnotovo orientovaných ľudí.

Etický kódex chráni podmienky zabezpečovania poslania školy, ktorým je snaha o podieľanie sa na formovaní lepších ľudí zo žiakov, schopných sebarealizácie, uvedomelých sociálne, kultúrne, morálne, ľudí prínosných pre spoločnosť.

I.

Poslanie a morálka pedagogického zamestnanca

1. **Poslaním pedagogického zamestnanca je vychovávať, vzdelávať, podieľať sa na formovaní osobnostných kvalít žiakov, učiť ich dôvere a úcte k človeku, schopnosti vážiť si slobodu, prijímať zodpovednosť a byť spravodlivým.** Svojím konaním, správaním a odbornou činnosťou prispieva ku kultúre medziľudských vzťahov, k podpore morálnych spoločenských hodnôt a tradícií.
2. **Morálnou povinnosťou pedagogického zamestnanca je v súlade s rešpektovaním názorovej plurality, demokracie a spoločenskej prospešnosti kriticky hodnotiť a eliminovať akékoľvek diskriminačné praktiky.**
3. Pedagogický zamestnanec si je vedomý svojej spoločenskej zodpovednosti a dôležitosti výkonu pracovnej činnosti. Uvedomuje si, že procesy výchovy a vzdelávania sa prejavujú vo vzdelanostnej a morálnej úrovni žiakov a výrazne ovplyvňujú aj budúcnosť celej spoločnosti.
4. Pedagogický zamestnanec sa správa v súlade s právnymi predpismi a ďalšími predpismi súvisiacimi s výkonom jeho pracovnej činnosti. Aktívne sa podieľa na kultivovaní a skvalitňovaní verejného života.

II.

Vzťah pedagogického zamestnanca k sebe samému a k výkonu pracovnej činnosti

Pedagogický zamestnanec

- na základe sebapoznania, etického zmýšľania a konania rozvíja svoju osobnú identitu a morálnu integritu, čo je predpokladom jeho plnohodnotnej profesijnej realizácie a tým sa stáva vzorom pre žiakov a spoločnosť,
- disponuje pri výkone pracovnej činnosti slobodou voľby, ale zároveň aj zodpovednosťou v zmysle etického pôsobenia,
- spája svoju profesionalitu so stotožnením sa s vykonávanou pracovnou činnosťou a prejavovaním úsilia byť morálnou a odbornou autoritou,
- z hľadiska celoživotného vzdelávania kultivuje svoju osobnosť a vie správnym spôsobom odovzdávať vedomosti a zručnosti vo výchovno-vzdelávacom procese,
- usiluje sa o kolegiálnu spoluprácu v pracovnom prostredí a podieľa sa na utváraní spolupracujúceho spoločenstva,
- **je pri výkone pracovnej činnosti nositeľom ľudskosti, empatie, kompetentnosti a v hodnotiacom prístupe je objektívny a spravodlivý; v sociálnych a profesijných vzťahoch je otvorený a úprimný; pri osobných stretnutiach dodržiava princípy etickej komunikácie.**

III.

Vzťah pedagogického zamestnanca k žiakom a zákonným zástupcom

Pedagogický zamestnanec

- **rešpektuje rovnako všetkých žiakov a ich zákonných zástupcov** bez ohľadu na ich pohlavie, náboženské vyznanie alebo vieru, rasu, príslušnosť k národnosti alebo etnickej skupine, zdravotné postihnutie, vek, sexuálnu orientáciu, manželský stav a rodinný stav, farbu pleti, jazyk, politické alebo iné zmýšľanie, národný alebo sociálny pôvod, majetok alebo iné postavenie alebo bez ohľadu na to, či ide o oznamovateľa kriminality alebo inej protispoločenskej činnosti,
- dbá o dobro žiakov, kladie dôraz na starostlivosť o ich duševné zdravie a fyzické zdravie, sociálne spôsobilosti a morálne schopnosti,
- rešpektuje osobitosť každého žiaka a prihliada na jeho špecifické výchovno-vzdelávacie potreby,
- vykonáva pracovnú činnosť kompetentne, zodpovedne, zdvorilo, trpezlivo, primerane veku žiakov a v súlade s právnymi predpismi a vnútornými predpismi súvisiacimi s výkonom jeho pracovnej činnosti; **spoluvytvára na pracovisku pokojné prostredie a tvorivú atmosféru, v ktorej sa žiaci budú cítiť bezpečne a budú sa radi vzdelávať**,
- pomáha žiakom zaujať etické postoje, vedie ich ku kritickému mysleniu, ktoré vychádza z rešpektovania ľudskej dôstojnosti, formuje ich svedomie a vedie ich k správne a zodpovednému prežívaniu slobody a zodpovednosti za svoje skutky,
- **pri výkone pracovnej činnosti aktívne chráni žiakov pred všetkými formami sociálno-patologických javov, ktoré narúšajú sebaúctu žiaka a integritu jeho osobnosti**,
- spolupracuje so zákonnými zástupcami a pravdivo ich informuje o dosiahnutých výchovno-vzdelávacích výsledkoch žiakov a ich vývine alebo o výsledkoch pri poskytovaní odbornej starostlivosti; usiluje sa vzbudiť ich záujem o prácu a smerovanie školy v snahe zabezpečiť čo najlepšie podmienky pre každého žiaka,
- citlivo vníma kultúrno-výchovné pozadie rodinného prostredia každého žiaka, hodnotovú orientáciu a vzdelanie zákonných zástupcov, životný štýl rodiny tak, aby komunikácia medzi rodinou a školou viedla k vytváraniu pozitívnych postojov žiaka k sebe samému, vzdelaniu, práci a k životu,
- sa vyhýba manipulovaniu žiakov v mene svojho vlastného presvedčenia a podporuje ich vo vytváraní vlastného názoru,
- tému alebo otázku, ktorá je vo vede a v spoločnosti vnímaná ako kontroverzná, prezentuje na vyučovaní ako kontroverznú, vyhýba sa nevyváženému prístupu k téme a zamlčovaniu niektorých stanovísk, spochybňovaniu overených faktov a poznatkov vedy alebo prezentácii neoverených alebo nepravdivých informácií, ale aj preferencii niektorého názoru, ktorá nepodporuje prezentáciu slobodného myslenia nositeľov protinázoru, rozvíja schopnosť žiakov analyzovať spoločenskú situáciu z ich vlastnej pozície.

IV.

Vzťah pedagogického zamestnanca k sebe samému, ku kolegom, k žiakom, ku škole a k verejnosti

Pedagogický zamestnanec

- akceptuje potrebu tímovej práce vo výchove a vzdelávaní ako prirodzený rámec svojho profesionálneho pôsobenia,
- pri naplňaní svojich cieľov dbá na stratégie a zámery školy,
- **o vzniknutých problémoch otvorene komunikuje, aktívne hľadá riešenia a neprenáša zodpovednosť za svoje zlyhanie na ostatných kolegov alebo na zamestnávateľa,**
- rešpektuje psychickú autonómiu a fyzickú autonómiu a jedinečnosť svojich kolegov pri výkone pracovnej činnosti,
- aplikuje svoje kompetencie v rámci základných etických princípov, pravidiel v oblasti vzťahov s rodinami žiakov, vedúcimi pedagogickými zamestnancami, kontrolnými orgánmi a s perspektívnymi zamestnávateľmi absolventov školy,
- **zaujíma sa o dianie v škole a aktívne sa podieľa na činnostiach v rámci realizácie výchovy a vzdelávania a chodu školy,**
- **dokáže svoje pracovné postupy objasniť, zdôvodniť a nieť za ne zodpovednosť,**
- chráni česť, dôstojnosť a súkromie seba samého, kolegov, žiakov, zákonných zástupcov; obozretne nakladá s dôvernými informáciami; nepoužije ich neoprávnene, v neprospech alebo na znevýhodnenie človeka či organizácie, ktorej sa priamo alebo nepriamo týkajú,
- **svoje postavenie nevyužíva na manipuláciu a na osobný prospech,**
- **odmieta všetky formy diskriminácie alebo správania, ktoré by spôsobilo ujmu druhým,**
- **si je vedomý toho, že neetické správanie je neprijateľné nielen u neho samého, ale aj u jeho kolegov; také konanie neignoruje, netoleruje a zákonnými prostriedkami podniká aktívne kroky k jeho náprave,**
- **vníma proces začleňovania žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami do bežného života ako integrálnu súčasť výchovno-vzdelávacieho procesu,** pri tom spolupracuje a komunikuje s príslušnými organizáciami,
- aktívne, profesionálne a empaticky vstupuje do procesov tvorby klímy v škole tak, aby sa etablovala ako otvorený a bezpečný priestor vrátane komunikácie s mimoškolskými organizáciami ako aj s verejnosťou,
- vyjadruje a prejavuje svoje občianske postoje a názory na verejnosti so zreteľom na morálny obsah a zásady etického správania stanovené týmto etickým kódexom, vrátane ich publikovania na sociálnych sieťach a internetových fórach.